

ється як комплексна, містить досить їх вичерпний перелік, і дає змогу оцінити характер інноваційного розвитку суб'єктів цієї сфери.

Джерела та література

1. Демиденко Л. М. Організаційно-економічні напрями інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 20. С. 72–75.
2. Капелькин А. А. Влияние системных инноваций на динамику показателей сельскохозяйственного производства в современной российской экономике: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.05. Йошкар-Ола, 2016. 24 с.
3. Ларіна Я. С., Ал-Шабан Алаа Табіт Ніама. Класифікація інновацій в аграрному секторі як передумова формування маркетингових стратегій інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Біоекономіка і аграрний бізнес*. 2019. № 1. С. 58–67.
4. Нісходовська О. Ю. Інновації як фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємств із вирощування зерна круп'яних культур. *Економіка та суспільство*. 2017. № 11. С. 283–287.

Лещенко М. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.

Ю. Вергелюк

Університет державної фіскальної

служби України, м. Ірпінь, Україна

Сучасні тренди функціонування інститутів спільного інвестування в Україні

Сьогодні однією із найбільших проблем України є проблема покриття дефіциту бюджетних коштів, яка виникла внаслідок часткового припинення економічної та господарської діяльності країни під час карантину. Безперечно, головним інструментом, який зможе забезпечити країні збільшення грошового обороту, а отже і вихід з економічної кризи – є інвестиції. В країнах, що характеризуються значним рівнем розвитку економіки основним джерелом акумуляції тимчасово вільних коштів населення, з подальшим отриманням прибутку – є саме інститути спільного інвестування (ІСІ), проте в Україні це не так. Тому тема дослідження основних трендів функціонування ІСІ є актуальною та нагальною.

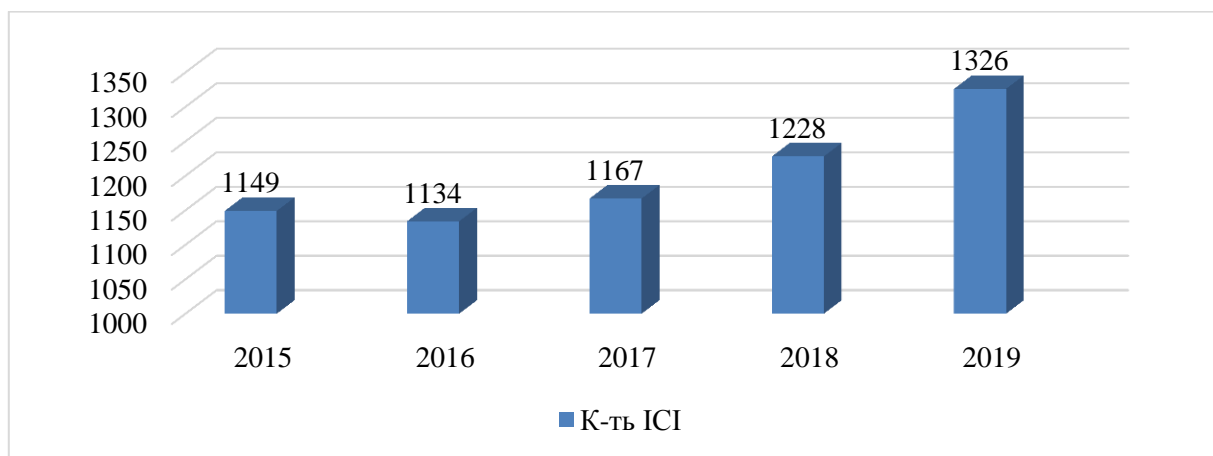
Згідно з Законом України «Про інститути спільного інвестування» діяльність спільного інвестування – це діяльність, що реалізується для задоволення інтересів і за рахунок учасників інституту спільного інвестування, здійснюючи емісії цінних паперів ІСІ та має на меті одержання прибутку від вкладення засобів, що залучаються від їх розміщення у цінні папери інших емітентів, корпоративні права, нерухомість та інші активи [1].

Діяльність інвестиційних фондів сприяє акумулюванню та ефективному використанню накопичень населення та корпорацій шляхом залучення їх до інвестиційного процесу та розвитку економіки. Інститути спільного інвестування об'єднують індивідуальних інвесторів і таким чином дають їм змогу отримати переваги від інвестування в результаті концентрації фінансових ресурсів. Така діяльність істотно впливає на розвиток фондового ринку, забезпечуючи його динамічний розвиток і високий рівень ліквідності. ІСІ у всьому світі успішно функціонують, надаючи фінансові послуги та здійснюючи диверсифіковане розміщення капіталу приватних інвесторів, є ефективним інструментом акумуляції інвестиційних ресурсів [2, 280].

Слід звернути увагу на сучасні тренди ринку спільного інвестування в Україні. Одним із найголовніших показників, що характеризує діяльність будь – якого суб'єкту господарювання є саме динаміка кількості, тому розглянемо динаміку кількості діючих ІСІ в Україні (рис. 1).

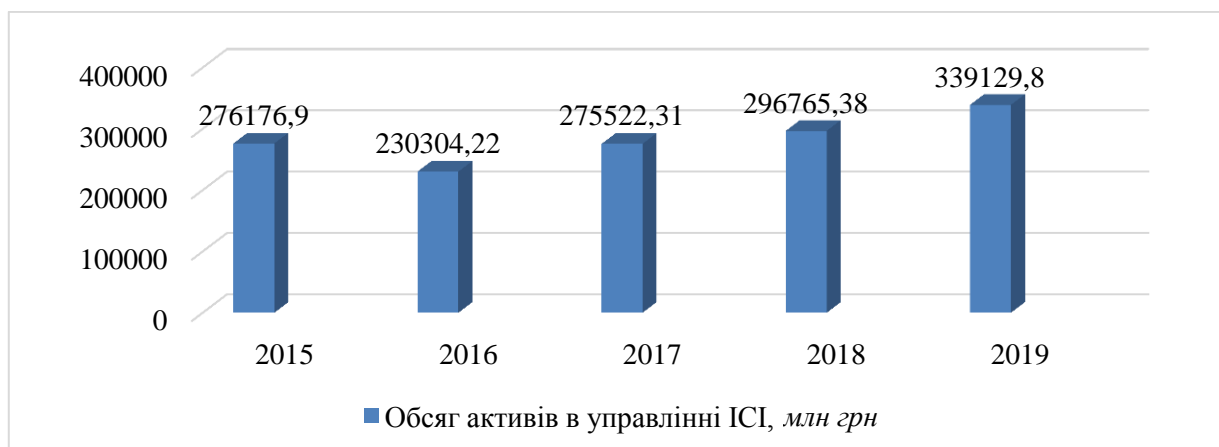
Дані діаграми (рис. 1) свідчать, що протягом досліджуваного періоду спостерігається збільшення інститутів спільного інвестування в Україні. Так, протягом 2015–2019 років

стрімко зростає кількість ІСІ на 177 інститутів, 2015–2016 рр. характеризується спадом інвестиційної діяльності та кількості ІСІ в країні на 15. Проте, станом на 31 грудня 2019 року кількість інститутів спільного інвестування в Україні значно зросла і становить 1326 ІСІ.

Рис. 1. Динаміка кількості діючих в Україні ІСІ в Україні станом на 31.12.2015–2019 рр.
Джерело: побудовано автором за даними [3].

Важливим при дослідженні діяльності інститутів спільного інвестування є розгляд динаміки активів, які знаходяться в управлінні інститутів спільного інвестування (рис. 2).

Рис. 2. Динаміка обсягів активів в управлінні ІСІ станом на 31.12.2015–2019 рр., млн грн
Джерело: побудовано автором за даними [3].

Отже, аналіз динаміки обсягів активів в управлінні ІСІ станом на 31.12.2015–2019 рр., показав, що загальна кількість активів за 5 проаналізованих років зросла на 62952,9 млн грн, що можна пояснити збільшенням кількості діючих ІСІ, а значить і учасників, що говорить загалом про позитивну тенденцію на фондовому ринку України.

Організація та реалізація спільного інвестування являє собою досить складний з інституційної та організаційної точки зору процес, що потребує професійного підходу [4]. Важливим показником, що показує місце ІСІ в економіці України є співвідношення активів ІСІ України до Валового внутрішнього продукту (табл. 1).

Таблиця 1

Співвідношення активів ІСІ до ВВП України, станом на 31.12.2015–2019 рр.

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Активи ІСІ, млн грн	276,2	230,3	275,5	296,8	339,9
ВВП, млн грн	1979,5	2383,2	2982,9	3558,7	3974,6
Відношення активів ІСІ до ВВП, %	11,93	9,66	9,24	8,34	8,55

Джерело: [2, 283].

Отже, дані наведені в таблиці 1 підтверджують, що дійсно ІСІ, займають вагоме місце в економіці України і становлять приблизно 1/10 створеного частину Валового внутрішнього продукту. Найбільше активів в співвідношенні до ВВП, було зафіксовано в 2015 р. – 11,93 %. Проте, як бачимо, загальна тенденція збільшення частки активів ІСІ присутня, але в обсязі ВВП вона зменшується, що можна пояснити борговою політикою уряду протягом цих років, а саме випуском ОВДП, взяттям кредитних коштів у закордонних партнерів.

Отже, інститути спільного інвестування – інвестиційні фонди, які інвестують тимчасово вільні кошти в різні сфери економіки з метою подальшого отримання прибутку. Хоча основні показники діяльності мають позитивні тенденції, ІСІ стикаються з низкою проблем серед яких: низький рівень інтелектуальної культури населення України, щодо знань діяльності ІСІ, низький спектр інструментів на ринку, недосконалість чинного законодавства, досить тривала процедура оформлення документів під час отримання цінних паперів тощо. До основних перспектив розвитку діяльності ІСІ можна віднести: проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів, що підвищить інтелектуальну культуру, встановлення відповідальності менеджерів за збереження та проведення операцій з активами інвесторів, розширення спектру інвестиційних продуктів.

Джерела та література

1. Про інститути спільного інвестування: Закон України № 5080-VI від 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>
2. Бражник Л., Дорошенко О. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 43. С. 279–284.
3. Квартальні та річні огляди ринку управління активами. *Українська асоціація інвестиційного бізнесу: веб-сайт*. URL: <https://www.uaib.com.ua/analituaib/publ-ici-quart?date=2019-12-31> (дата звернення 20.09.2020).
4. Вергелюк Ю. Ю. Державне регулювання взаємодії інститутів спільного інвестування та компаній з управління активами в Україні. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 10 (18). С. 82–88.

Лис С. – студентка

Науковий керівник: к. пед. н., доц.

Л. Бобко

Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна

Інновації як фактор економічного зростання

Сучасний етап розвитку світового господарства характеризується прискореними темпами науково-технічного прогресу і зростаючою інтелектуалізацією праці та капіталу. У цих умовах великого значення набуває дослідження показників інноваційної діяльності підприємств, оскільки визначення провідних тенденцій, проблем поточного етапу розвитку та оцінка перспективних показників цього виду діяльності є запорукою конкурентоспроможності підприємств у майбутньому. Виділення й застосування ефективних форм впровадження інновацій дозволяє підвищити інноваційну активність підприємств і покращити економічні показники діяльності [1].

Термін «інновація» походить від латинського слова «innovatio», що означає «відновлення, оновлення, новація». В економічну теорію термін «інновація» ввів відомий австрійський економіст Йозеф Шумпетер у роботі «Теорія економічного розвитку» (1911 р.).

Сьогодні в Україні створена необхідна законодавча база у сфері інноваційної діяльності. Її становлять закони, серед яких «Про наукову і науково-технічну діяльність» (1991 р.), «Про наукову і науково-технічну експертизу» (1995 р.), «Про спеціальний режим інноваційної діяль-